

Vanhempien verkoston koottu lausunto sivistyslautakunnalle.

Vanhempien verkosto kokoontui 11.3.2026 Tervakosken Seuratalon nuorisotilassa klo 17-19. Tilaisuuteen osallistui 13 vanhempaa. Lausunto koottiin learning cafe – menetelmänä, jossa jokaiseen neljään pyydettyyn teemaan pienryhmissä pohdittiin kommentteja ja kysymyksiä ja ne on koottu sovitusti sellaisenaan otsikoiden alle:

1. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin

- kuljetusten ja kulkemisen tarve lisääntyy (harrastukset, kaverit)
- väheneekö liikunta lisääntyvien kuljetusten vuoksi?
- kasvavatko vastaanottavien koulujen luokkakoot vai tuleeko uusia luokkia?
- Pitenevätkö päivät kuljetusten vuoksi?
- Autossa istuttu aika on pois kaikesta muusta
- suhtautuuko sellainen lapsi eri tavalla, joka on jo aloittanut koulupolun, kuin sellainen, joka ei ole vielä aloittanut?
- Yksilöllisyys: Miten oppilas tulee huomioiduksi isossa yksikössä, ettei tule ongelmia?
- Tulevaisuuden suunnitelmat / tulevaisuus synnyinseudulla ovat epävarmat asiat
- Oman minän löytäminen helpompaa ilman suuren yhteisön painetta
- Vaikuttaa lapset toimintakykyyn (ADHD) lisääntyvät vapaat tilanteet, isot tilat, melu, uusi ympäristö, uudet aikuiset, keskittyminen heikkenee, väsymys lisääntyy, kun lapset kapasiteetti kulutetaan loppuun, haasteet heijastuvat myös kotiin
- Monipuolinen kouluverkko optimaalinen – kunnassa pitää olla vaihtoehtoja
- monen ikäisten lasten yhteistoiminta vähenee, jos koulu on isompi / samanikäisten lasten ryhmät ovat isommat
- Yhdistetyssä koulussa: luokkakoot, kuinka isot? tuen tarpeiden huomioiminen yleisopetuksessa?
- Lasten oma yhteisö kuihtuu ja omat kaverit häviää
- kiusaamiseen puuttuminen voi heikentyä isossa koulussa verrattuna pieneen kouluun
- Lasten jaksaminen, lapset kuormittuu isoista ryhmistä ja muutoksista
- löytyykö kavereita? Ryhmytyminen? kiusaamisen pelko?
- Lapsen pitää saada olla lapsi, eikä kasvaa liian nopeasti
- tilanteisiin puuttuminen vaikeampaa isossa ympäristössä, pystytään ennakoimaan pienessä yhteisössä
- suurissa yksiköissä riski kasvottomuuteen
- miten isot koulut pystyvät turvaamaan erityisopetusta tarvitsevien lasten / nuorten tarpeet liittyen ympäristötekijöihin? (pienet tilat, hiljainen ympäristö)

2. Vaikutukset palveluiden järjestämiseen

- Taksien riittävyys epävarmaa
- koulukyytien kustannukset tulevina vuosina kaiken kaikkiaan
- yksittäiskuljetusten tarve voi nousta suureksi; koulun alkamis- ja päättymisajat erilaiset, erityislasten tarpeet
- pikkukouluista siirtyvien oppilaiden määrästä johtuvat ryhmien määrän kasvu ja edelleen siitä aiheutuva tilojen tarpeen kasvu; miten ratkaistaan?
- mikä on ison koulun kyky vastata erityisopetusta tarvitsevien lasten erityistarpeisiin (liittyen ympäristöön jne)
- oppilaskohtainen kustannus ei katoa, vaikka koulut suljettaisiin

- koulukyytien varmuus, että lapset pääsee kouluun. Jos myöhästyy?
- Isommista kouluissa parempi mahdollisuus erityisopetukseen ja oppimisen tukeen
- koulun riittävät resurssit erilaisille tuen tarpeille
- koulukiinteistöihin ym. liittyvät "sivukulut" vähenevät
- koulukiinteistöjen käyttömahdollisuudet kerhoihin ja vapaa-ajan toimintaan häviää
- Rohkeampaa keskustelua siitä, mitä hyvää on isoissa kouluissa; Kaverit, enemmän kaverivaihtoehtoja, erityisopetus)
- Isossa koulussa yhteisopettajuuden mahdollistaminen ja jakotunnit
- Liian iso muutos yhtäkkiä voi tuoda yllätyksiä (luokkakoot, oppimisen ja erityisen tuen tarpeen)
- Isompien koulujen oppilasmäärän myötä: tuki paremmin lapsille, tuki nopeammin lapsille = samassa rakennuksessa
- teiden kunnossapito? pistetäänkö rahaa teiden hoitoon, jotta taksilla/bussilla turvallista mutkaisella kapealla tiellä?
- Neljän koulun lakkautus on kuolinisku Janakkalan vetovoimalle
- Kyläkoulu toimii luonnollisena tukena ADHD lapselleni. Onko uudessa ympäristössä varauduttu lisääntyvään tuen tarpeeseen? Luonnollinen tukitoimi vaihtuu "maksulliseen" tukeen.
- Ikärakenne vanhenee, jolloin enemmän karsitaan lasten ja nuorten palveluista
- Kunnasta tulee riippuvainen yksityisen sektorin palveluista / kilpailutus = taksiyritykset
- Aikataulu on järjetön ja vaarantaa palveluiden järjestämisen laadukkaasti ja huolella jos koulu lakkaa (uuden koulun aloitus ei ole vakaalla pohjalla)
- pysyykö isojen koulujen opetuksen "laatu" samana? (resurssien jako)

3. Vaikutukset paikalliseen yhteisöön

- itseään voimistava kierre palveluiden ja liikenneyhteyksien vähenemiseen
- lasten kaveripiiri hajoaa eikä ystävyydet jatku
- alueen yleinen elinvoimaisuus heikkenee
- koulukeskusten lapsien ystäväpiiri laajenee ja lapsia tulee myös kyliltä
- väestörakenne "köyhtyy" lapset ja nuoremmat lähtevät pois
- prosessilla on vaikutusta koko Janakkalan yhteisöllisyyteen, eriytetään ja arvotetaan alueita
- kyläyhteisö kuihtuu
- lasten yhteisöllisyys hajoaa (lakkautuksen myötä lapset hajautuvat mahdollisesti eri kuntien kouluihin)
- yhteisöllisyys vaarantuu (vanhempain tuen ryhmä, kyläyhdistys)
- neljän koulun lakkautus olisi kuolinisku Janakkalan vetovoimalle
- uusien ideoiden ja ajatusten syntyminen ja kehittäminen ja kylien ja kuntien elinvoimaisuuteen (mahdollisuus)
- lapsiperheet lähtevät pois kylistä; maatalous vähenee, suomalainen ruoan tuotanto vähenee
- yhteisöllisyys: miten kyläyhteisö toimii sen jälkeen, kun koulu kylän keskuksena sulkee ovensa? Turvallisuus, varautuminen jne.
- Vaihtoehdot? Mitä muita vaihtoehtoja on? Voiko asukkaat ja luottamushenkilöt jotenkin vaikuttaa tai ehdottaa vaihtoehtoja lakkautusten estämiseksi / vähentämiseksi?
- Mahdolliset koululakkautukset hajottavat kylien yhtenäisyyttä / yhteisöllisyyttä. Eri ikäiset ikäryhmät eriytyvät toisistaan.

- Aiempien vuosien kampanjat, kylät tutuksi / avoimet kylät on unohdettu, nyt ollaan lähes sulkemassa kyliä
- luottamus päätöksentekoon voi heikentyä, kun ensin päätetään toista ja sitten taas toista
- yhteisöllisyys: sukupolvien välinen tekeminen lakkaa, esim. kylämummit ja kylävaarit
- kuljetusten ja kulkemisen tarpeen lisääntyminen (harrastukset, palvelut)
- Epävarmuus lisää epävarmuutta ja vaikeuttaa sitoutumista
- Lakkauttamiskeskustelut synnyttävät vastakkainasettelua
- koululakkautukset luovat epävarmuutta ja tuovat ylimääräistä stressiä perheiden elämään

4. Muut huomiot tai toiveet jatkovalmistelulle

- kyläkoulujen yhdistäminen, kuinka paljon on kouluissa remppavelkaa?
- jos kyläkouluja ei lakkauteta, mistä sitten säästetään = julkisesti näkökulmia tähän, muiden säästöjen kohteita
- mikä on se euromäärä säästöjen osalta per kouluyksikkö, että valmistelu tuottaakin koulun jatkamista tukevan esityksen?
- oppilaskohtaiset kustannukset eivät poistu, vaikka koulu lakkautettaisiin
- Lakkauttaminen säästökohteena aivan kosmeettinen
- kaikki lapset eivät sovi isoon kouluun
- perheet ovat puun ja kuoren välissä. kova huoli miten lapsen tarpeet otetaan huomioon
- onko valmistelussa lainkaan huomioitu lyhyen ajan vaikutusta sekä pidemmän ajan vaikutusta? Säästöt kääntyvätkin kuluksi
- miten kuntalaisten epätasapuolinen kohtelu on perusteltavissa
- koululakkautukset ovat nyt ajateltu vain sivistystoimen toimenpiteenä, mutta otetaanko huomioon muut toimialat; tekninen ja kiinteistökulut kun opetustoimi lakkaa
- onko lakkautuspyrkimysten taustalla yksityisiä intressejä
- esitykseen on varmasti valmisteltu huomioiden kulut, säästöt ja vaikutuksen laajasti
- miksi mennään kiinteistö edellä eikä lapset ja nuoret edellä?
- pitkät koulukyydit epätasa-arvoistavat lapsia ja nuoria. oppimistulokset laskevat koulumatkojen pidentyessä
- onko konsultointityö puolueetonta?
- aikataulu on liian tiukka kaikista näkökulmista katsottuna
- 4 koulun lakkauttaminen olisi kuolinisku Janakkalan vetovoimalle
- koululaisten kyselyt isommasta koulusta pienempään = tasaisemmat luokkajaot?
- Miten vaikuttaa koulukuljetuksiin? odotusaika, missä odottaa, kuljetusaika, järjestelyt, onko odotusvalvontaa ja tilaa odottaa
- jos lakkautus: luokkakoot, kuinka suuret? Tuen piirissä olevat oppilaat; tuen antaminen, erityisopettajan rooli?
- konkretisoikaa kuntalaisille vaikutukset, jos näitä säästöjä ei saada: vero% nosto, kuinka paljon? Heikennyksiä muihin palveluihin?
- kylien elinvoima heikkenee, talojen arvot laskee, tiivis yhteisö murretaan, kylien työ tuhoaan: muuttajien peruuntumiset, muuttajien epävarmuus jatkuvien lakkautusten vuoksi
- YK:n lasten oikeuksien sopimus velvoittaa huomioimaan lapsen edun
- minne kuljetusyritykset maksavat veronsa? Saadaanko kuljetukset järjestymään tällä aikataululla niin että tulee säästöjä ja luotettava palvelu?

- Psykkinen hyvinvointi kärsinyt lapsilla sekä aikuisilla. Stressi ja epävarmuus tulevaisuudesta ja oman perheen jatkopäätöksistä (poismuutto, toisen kunnan koulu?)
- säästötoimien lyhytnäköisyys on huono asia, asioita tulee tarkastella pidemmällä aikajanelalla
- Millaisia vaikutuksia tai toimi tarvitaan, jos lakkautukset eivät toteudu?
- onko koulujen lakkauttaminen uuden kuntastrategian vastaista, kylän vahvuus heikkenee
- onko todelliset kustannukset huomioitu, keskihinta ei anna todellista kuvaa kustannuksista / koulu. Esim kuljetusetäisyydet vaihtelevat suuresti kouluittain